

湖南山茶属一新种和一新变种

文选开

(湖南湘西自治州林业科学研究所)

A NEW SPECIES AND A NEW VARIETY
OF CAMELLIA FROM HUNAN, CHINA

Wen Xuan-kai

(Forestry Institute of West Hunan Autonomy State)

1. 扁果红山茶 新种 图1

Camellia compressa H. T. Chang et Wen, sp. nov.Subgen. *Camellia*, Sect. *Camellia*, Subsect. *Reticulata* Chang, Ser. *Reticulatae* Chang.A *C. reticulata* Lindl foliis oblongis majoribus 10—15 cm longis, 4—6 cm latis, petalis pluribus, capsulis compresso-globosis, pericarpio suberoso differt.

Arbor parva, ramulis glabris. Folia coriacea, oblonga, 10—15 cm longa, 4—6 cm lata, apice acuminata vel abrupte acuta, basi late cuneata, supra nitida, subtus glabra, nervis lateralibus 7—9-jugis in sicco supra leviter impressis subtus visibilibus, margine serrulata, petiolis 1—1.2 cm longis. Flores terminales, rubri vel rubelli, subsessiles; perulis 8—9 intimis 1—1.6 cm longis, greseo-sericeis; petalis 8—9 obovatis 3.5—5.5 cm longis, extus plus minusve sericeis; staminibus 3—4-seriatis, 2—3.5 cm longis, extimis basi connatis tubulatis glabris; ovarii 3—locularibus tomentosus, stylis staminibus brevioribus apice 3-fidis. Capsula compressa globosa, 5—9 cm lata, 5—7.5 cm alta, 3-valvatim dehiscens, valvis suberosis 8—15 mm crassis, seminibus 2—3 in quoque loculo.

Hunan: Lung Shan, alt. 800—1100 m, X. K. Wen 800305 (Typus in Herb. Univ. Sunyatsen. conserv.)

小乔木,嫩枝无毛。叶革质,长椭圆形,长10—15厘米,宽4—6厘米,先端渐尖或急尖基部阔楔形,上面深绿色发亮,下面无毛,侧脉7—9对,干后上面稍下凹,下面可见,边缘具细锯齿;叶柄长约1—1.2厘米。花生于枝顶叶腋,红色或淡红色,近无柄;苞片8—9枚,内面的长约1—1.6厘米,被灰色绢毛;花瓣8—9枚,倒卵形,长3.5—5.5厘米,外面或多或少被绢毛;雄蕊多数,3—4轮,长2—3.5厘米,外轮花丝基部合生,管状,无毛;子房3室,生密绒毛,花柱较雄蕊短,柱头3裂。蒴果扁球形,横径5—9厘米,纵径5—7.5厘米,3瓣裂,果壳栓质,厚8—15毫米,每室种子2—3枚。

新种与滇山茶的区别在于,叶长椭圆形,长10—15厘米,宽4—6厘米。花瓣较多。蒴果扁球形或球形,果壳栓质。

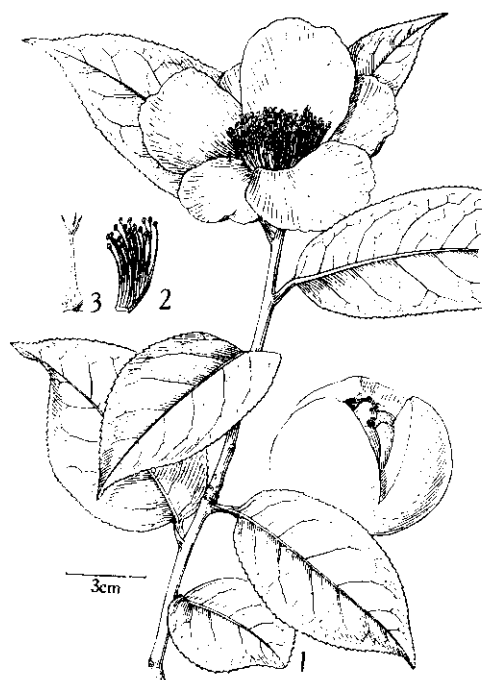

图1 扁果红山茶 *Camellia compressa* H. T. Chang et Wen

1.花枝; 2.雄蕊; 3.花柱。(冯晋庸绘)

湖南: 龙山, 海拔 800—1100 米, 文选开 800305 (模式, 存中山大学生物系标本室)。

2. 多变扁果红山茶 新变种

Camellia compressa var. *variabilis* H. T. Chang et Wen, var. nov.

A typo foliis angustioribus, 10—16 cm longis, 3—5 cm latis, subtus in costa pilosis, floribus minoribus, ovariiis 3—6-locularibus, stylis 3—6-fidis omnino pilosis differt.

Hunan: Lung Shan, alt. 800—1100 m, X. K. Wen 800211 (Typus in Herb. Univ. Sunyatsen. Conserv.)

该新变种与原种的区别在于, 叶狭长, 长 10—16 厘米, 宽 3—5 厘米, 下面中脉有毛。花较小。子房 3—6 室, 柱头 3—6 裂, 全部被毛。

湖南: 龙山, 海拔 800—1100 米, 文选开 800211 (模式, 存中山大学生物系标本室)。